



Stor-Elvdal kommune

Rådmannen

Kommunal- og moderniseringsdepartementet

Postboks 8112 Dep.
0032 Oslo

Vår ref: 2014/496-6019/2014

Deres ref: Sak 14/3975

Arkiv: 150

Saksbehandler: Ann Helen Rustad

Direkte telefon: 95821047

Telefaks avd:

Dato: 24.06.2014

Svar på høring - lovendring om statlig godkjenning av kommunale låneopptak og leieavtaler i forkant av kommunereformen

Viser til tilsendte høringsbrev om lov om godkjenning av låneopptak og leieavtaler i forkant av kommunereformen.

Stor-Elvdal kommune er av den oppfatning at denne innstramningen som nå forslås vil svekke kommunens handlefrihet og selvstyre i forhold til økonomiske prioriteringer.

For prosjekter som er vedtatt vil finansieringen av disse kunne ta lengre tid. I forhold til tidsfrister som settes ved prosjekt gjennomføring er disse ofte korte. Ved eventuell innføring av lovendringen vil finansiering kunne ta lengre tid enn hva som ellers er vanlig. Dette vil igjen få konsekvenser for effektiviteten i administrasjonen.

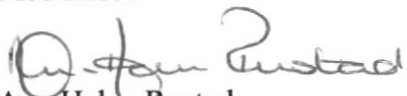
Lovendringen vil videre kunne få konsekvenser for den vedtatte prosjektporteføljen vi har i økonomiplanperioden.

Vår evne til lokale prioriteringer og argumentasjon for denne vil også påvirkes. Vår lokale kunnskap er basis for de prioriteringer vi ønsker å gjøre som kommune. For å nå igjennom med vår argumentasjon i forhold til våre økonomiske prioriteringer må en tenke nytteeffekt i et større perspektiv enn det vi vanligvis gjør. Storkommunetenkning og regionale prioriteringer vil måtte legges til grunn for at vi skal nå igjennom med vår argumentasjon.

Lovendringen har åpenbart noen negative praktiske konsekvenser sett fra Stor-Elvdal kommunes side og vi stiller oss derfor negativt til lovforslaget om statlig godkjenning av kommunale låneopptak og langsiktige leieavtaler.

Vedlegger også særutskrift i fra kommunestyret som har behandlet denne høringen og deres vedtak. «*Stor-Elvdal kommune stiller seg negativt til lovforslag om statlig godkjenning av kommunale låneopptak og langsiktige leieavtaler.*»

Med hilsen



Ann Helen Rustad

Økonomisjef

Vedlegg:

- 1 Særutskrift - Høring på lovendring om godkjenning av låneopptak i forkant av kommunereformen



Dato: 18.06.2014
Referanse: 2014/496 - 5711/2014
Arkiv: 150
Vår saksbehandler: Ann Helen Rustad
Direkte tlf. 95821047

Høring på lovendring om godkjenning av låneopptak i forkant av kommunereformen

Utvalgssaksnr.	Utvalg	Møtedato
14/41	Kommunestyret	18.06.2014

Saksdokumenter vedlagt:

- 1 Høring - lovframlegg om statlig godkjenning av kommunale låneopptak og leieavtaler før iverksetting av kommunereformen - høringsfrist: 25. juni 2014
- 2 Høyringsnotat med frist 25 juni 2014
- 3 Utkast til høringsuttalelse på lovendring om godkjenning av låneopptak i forkant av kommunereformen

Rådmannens innstilling overfor kommunestyret:

Stor-Elvdal kommune stiller seg negativ til lovforslag om statlig godkjenning av kommunale låneopptak og langsiktige leieavtaler.

Behandling i Kommunestyret - 18.06.2014:

Votering: Rådmannens innstilling ble enstemmig vedtatt.

Vedtak i Kommunestyret - 18.06.2014:

Stor-Elvdal kommune stiller seg negativ til lovforslag om statlig godkjenning av kommunale låneopptak og langsiktige leieavtaler.

Bakgrunn

I forbindelse med kommunereformen (Prop. 95 S (2013-2014)) har Kommunal- og moderniseringsdepartementet utarbeidet et framlegg til lovendring som styrker den statlige kontrollen med økonomien til kommunene.

Formålet med framlegget til lovendring er å sikre at kommunene ikke gjennomfører uheldige økonomiske disposisjoner og strategiske tilpasninger i forkant av kommunereformen.

Framlegget til lovendring går ut på at kommunale vedtak om låneopptak og langsiktige leieavtaler ikke er gyldige for de er godkjent av fylkesmannen.

Høringsfristen er 25. juni 2014.

Formannskapet hadde saken som referatsak (14/52) i sitt møte 17.juni 2014 og besluttet å gi en høringsuttalelse.

Gjeldende rett

Kommuneloven har en generell regel om lovlighetskontroll i § 59. Departementet kan på eget initiativ ta en avgjørelse om lovlighetskontroll. Dette kan de gjøre både for vedtak om årsbudsjett, låneopptak og andre økonomiske disposisjoner. Lovlighetskontroll er en etterfølgende kontroll som innebærer at vedtaket kan bli kjent ugyldig av statlige styresmakter dersom vedtaket strider mot lov.

Statlig godkjenning av kommunale vedtak er et sterkere virkemiddel enn lovlighetskontroll. Krav om statlig godkjenning innebærer at et vedtak i kommunestyret ikke er gyldig før det har blitt godkjent av statlige styresmakter. En godkjenning av et vedtak innebærer både en lovlighetskontroll og en kontroll av realiteten i vedtaket, det vil si om vedtaket er tjenlig. Krav om godkjenning innebærer at to instanser må medvirke for at det skal kunne gjøres et gyldig vedtak. Av hensyn til det kommunale selvstyre, er praksis at det skal mye til før statlig styresmakt prøver om kommunale vedtak er formålstjenlige.

Utdrag av departementets vurderinger

I forkant av sammenslåinger kan lånegjelden øke fordi det sittende kommunestyret kan investere og velte kostnadene over på den nye, større kommunen. Departementet ser behov for sterkere statlig kontroll med hvilke økonomiske forpliktelser den enkelte kommune tar på seg i forkant av kommunereformen.

Dette er bakgrunnen for at departementet vil vite hva høringsinstansene mener om at alle kommuner fra og med budsjettåret 2015 til og med budsjettåret 2017, blir underlagt krav om statlig godkjenning av låneopptak og enkelte langsiktige leieavtaler. Fremlegget til lovendring gjelder ikke fylkeskommunene.

Kravet om statlig godkjenning skal forebygge at lån, investeringer eller lokaliseringer lokalt skaper uenighet mellom kommuner som kan være aktuelle kandidater for sammenslåing. For å nå målene i kommunereformen, kan det vise seg vesentlig å unngå investeringer og lokaliseringer de kommende årene snevrer inn hvilke inndelingsendringer som lokalt blir oppfattet som aktuelle.

I de tilfelle der investeringene for eksempel har karakter av strategiske tilpasninger i forkant av kommunereformen, vil departementet kunne la være å godkjenne, helt eller delvis, at kommunen tar opp lån eller en langsiktig leieavtale, selv om formålet isolert sett skulle være lovlig. Kravet om statlig godkjenning av lån osv er ment å hindre rent strategiske tilpasninger i forkant av kommunereformen. Dersom en kommune er i økonomisk balanse, skal fylkesmannen ikke nekte et lån utfra en ren økonomisk vurdering.

Kompetansen til å godkjenne kommunale låneopptak osv er i fremlegget til lovendring lagt til fylkesmannen. Det er trolig ikke behov for å sette frister for fylkesmannen sin saksbehandling av søknader om lånegodkjenning. Departementet legger til grunn at kommunene bør kunne forvente effektiv saksbehandling og svar innen rimelig tid.

Når vil et krav om statlig godkjenning gjelde fra?

Framlegget til lovendring gjelder vedtak om lån som skal tas opp i budsjettårene 2015, 2016 og 2017. Et lån som er vedtatt som ledd i budsjettvedtaket for 2015 kan først tas opp i 2015.

Departementet tar sikte på at en eventuell proposisjon til Stortinget blir fremmet raskt etter sommeren 2014 med sikte på vedtak høsten 2014.

For å unngå tilpasninger for å komme rundt kravet om statlig godkjenning, tar departementet sikte på at lovendringen etter vedtaket skal gjelde fra og med dagen da høringsnotatet ble sendt ut. Dette innebærer at fremlegget til lovendring vil gjelde for vedtak om budsjettet for 2015 som blir gjort etter 14. mai 2014. Frem til 1. januar 2015 vil et vedtak om låneopptak som ledd i budsjettvedtaket for 2015, være av intern karakter og en plan for kommende aktivitet. Grunnlovens § 97 er ikke til hinder for at en lov i noen tilfeller kan gjelde for hendelser eller posisjoner før loven er behandlet og vedtatt.

Vurderinger

Den innstrammingen som nå foreslås vil synes å svekke kommunenes handlefrihet og selvstyre i forhold til økonomiske prioriteringer.

For prosjekter som er vedtatt vil finansieringen av disse kunne ta lengre tid. I forhold til tidsfrister som settes ved prosjektgjennomføring er disse ofte korte. Ved eventuell innføring av lovendringen vil finansiering kunne ta lengre tid enn hva som ellers er vanlig. Dette vil igjen få konsekvenser for effektiviteten i administrasjonen.

Lovendringen vil videre kunne få konsekvenser for den vedtatte prosjektporteføljen vi har i økonomiplanperioden.

Vår evne til lokale prioriteringer og argumentasjon for denne vil også påvirkes. Vår lokalkunnskap er basis for de prioriteringer vi ønsker å gjøre som kommune. For å nå igjennom med vår argumentasjon i forhold til våre økonomiske prioriteringer må en tenke nytteeffekt i et større perspektiv enn det vi vanligvis gjør. Storkommunetenkning og regionale prioriteringer vil måtte legges til grunn for at vi skal nå igjennom med vår argumentasjon.

Konklusjon

Lovendringen har åpenbart noen negative praktiske konsekvenser sett fra rådmannens side. Det tilrådes derfor at det sendes inn en høringsuttalelse som stiller seg negativ til høringsforslaget.